

til en Charakteristik af nærværende Lov og til en Charakteristik af den ganske særlige Omhu, hvormed man har villet værne om vore Embedsmænd og deres Enker og Børn. Jeg veed nok, at i Invalideloven, saaledes som den blev indbragt her i Thinget, og som der var foreslaaet af den ærede Rigsdagsmand, som er Ordfører i Pensionsloven, at der i § 9 kun handles om Børn efter Menige, men, skulde det være Grunden til, at man har mernt, at vore faldne Krigeres Børn kunde behandles paa en anden Maade end vore affedigede og døde Embedsmænds Børn, det, at der paa det første Sted kun var taget Hensyn til Menige, altsaa til dem, som efter den ærede Ordførers Foredrag igaar bleve satte i Modsetning til „pæne“ Folk, saa paastaar jeg for mit Bedkommende, at denne Forskiel kan jeg ikke finde tilstrækkeligt berettiget.

Tesperen: Da jeg tydeligt kan see, at Thinget baade er mæt og kjed af denne første Behandling, skal jeg kun tillade mig nogle faa Ord. Jeg er aldeles enig med den sidste Taler i hans Betragtning af Grundlovens § 22; den siger kun, at de Embedsmænd, som affediges uden egen Skyld, skulde have Pension efter Pensionsloven; men den siger ikke eet eneste Ord om, hvor stor denne Pension skal være, eller paa hvilken Maade den skal bestemmes; den vil altsaa være fuldkommen fyldestgjort, hvis vi gaae ind paa det af Rigsdagsmanden for Sorø Amts 4de Valgkreds (Boisen) stillede Forslag, ja endog, hvis vi gaae et Skridt videre, og sige, at enhver Pension ved en Embedsmænds Afgang skal bestemmes ved Lov. Grundloven antyder heller ikke, hvilket der dog synes at ligge til Grund for Manges Anskuelse, at Pensionen skulde være Noget, som Embedsmænd har fortjent; Grundloven har et reent politisk Dømmærke. Man har villet sikke sig, at Embedsstanden ikke, ved at overgives i Regjeringens vilkaarlige Magt, skulde blive i den Grad afhængig af den, at Embedsmænd ikke kunde bruges til noget som helst politisk Foretagende, ikke vælges til Rigsdagsmand eller til andet saadant Hverv. — At votere en Pensionslov forekommer mig i det Hele noget vanskeligt, førend vi vide, hvad hver Embedsmænd har i

Gage. Vi have hidtil søgt Underretning derom paa forskellige Steder, vi have søgt den i Statskalenderen, og troet der at finde det nogenlunde paalideligt; men den Liste, som forleden Dag her blev omdeelt, i hvor ufuldstændig den end er, saa er den dog tilstrækkelig til at vise, at Statskalenderens Opgivelser ere i høj Grad skuffende. Af de Embedsmænd, som der staae opførte med en Gage af 2 à 3000 Rbd., tjene mange i Virkeligheden paa 5 à 6000 Rbd., og det forekommer mig, at dette Forhold maa staae klart for Thinget, førend det kan bestemme sig til at votere en Pensionslov, som skal grundes paa visse Procent af Gagen. Jeg seer vel, at det ærede Udvalg kan med nogen Føle støtte sig paa den Betragtning, at Pensioner nødvendigvis skal være visse Procent; thi Udvalget anseer Pensionen for Noget, som gives Embedsmænd, fordi Staten skylder ham det, da den har lagt det op for ham af hans Lønning i hans Tjenestear; Staten har altsaa givet ham for lidt efter Udvalgets Mening for den Tid, han har tjent; og fra denne Betragtning kommer man meget naturligt til at sige, at for den, som har tjent i mange Aar, maa Staten have lagt mere op end for den, der kun har tjent i faa Aar. Men jeg er aldeles fremmed for denne Anskuelse; jeg troer, at Pension er en Forsørgelse, som Staten tilstaaer, fordi den ikke vil, at Embedsmænd, naar han ikke længere kan tjene, og han Intet eier, da skal falde Communen til Byrde. Pension er det, som man paa Landet kalder Aftægt, det er en Forsørgelse for den, der ikke længere kan arbejde; og, naar jeg gaaer ud fra denne Betragtning, saa kommer jeg til det Resultat, at, naar en Embedsmænd uden egen Skyld affediges, saa kan det ikke have megen Betydning, hvad enten han har tjent længe eller kort; har han tjent kort, og han falder i en Sygdom, som gjør ham usikkert til at tjene længere, saa er han saa meget mere at beklage, fordi han da maaskee har et langt Liv foran sig, som kan blive fuldt af Mangel. Jeg vil tillade mig at nævne som et Exempel Ribeens havns Soldbetjente: det er Mænd, som sædvanligt ansættes i en Alder af 40 Aar og derefter, og deres anstrengende Stilling medfører,